

Expozice, která s vámi klidně i pohovoří. iQLANDIA spolu s TUL připravily novou expozici o umělé inteligenci

18.3.2024 - Radek Pírk | Technická univerzita v Liberci

Cílem miniexpozice AI je, aby návštěvníci prostřednictvím interaktivních exponátů a doprovodných grafických materiálů porozuměli podstatě umělé inteligence, principům jejího fungování a také se seznámili s jejími současnými možnostmi a omezeními.

Koncepčně se na její přípravě podílel Jiří Vraný z Fakulty mechatroniky, informatiky a mezioborových studií TUL (FM).

„Technologie AI není nová, první pokusy o její vytvoření jsou stejně staré jako vývoj samotných počítačů, ale v posledním desetiletí se podařilo práci na AI prudce akcelarovat a za pár let to bude běžná součást našich životů, stejně jako jsou dnes chytré telefony, což jsme si před takovými 20 lety také mohli jen stěží představit,“ říká Jiří Vraný z ústavu nových technologií a aplikované informatiky FM TUL a dodává:

„Úskalí v přípravě nové expozice spočívalo především ve správné vyváženosti. Je určená především dětem a mladým. Chtěli jsme jim předat nějaké poučení o fungování AI, ale přitom je zaujmout a příliš nezahltit. Věřím, že se to povedlo a je dobře, že iQLANDIA tu expozici má,“ říká Jiří Vraný, který pomáhal novou expozici konzultovat po odborné stránce.

Na návštěvníky čekají čtyři exponáty, které volně navazují na humanoidního robota Thespiana:

Rozpoznávání tváří – technologie rozpoznávání tváří a její praktické aplikace,

Chat s umělou inteligencí – interaktivní možnost komunikace s umělou inteligencí,

Vytvoření obrázku na základě promptů – uživatelé mohou experimentovat s tvorbou obrázků na základě zadaných promptů a sledovat, jak umělá inteligence reaguje a generuje nový obsah,

Rozpoznávání obrázků – exponát, který demonstruje principy rozpoznávání obrázků, představuje základní technologie AI a jejich využití v praxi.

Miniexpozice, kterou najdou návštěvníci v sekci Člověk, je navíc o víkendech a prázdninách rozšířena o tzv. busking. Tedy doplňující aktivity, se kterými lektori oslovují návštěvníky, aby je do práce s AI přímo zapojili.

„S ohledem na rychlý vývoj technologie AI chceme představit tuto důležitou oblast ve světě vědy a technologie našim návštěvníkům. Chceme jim poskytnout příležitost lépe porozumět tomuto klíčovému tématu, které bude hrát stále významnější roli v našich životech,“ vysvětluje Václav Dostál, ředitel science centra iQLANDIA.

Nová expozice o AI vznikla i díky evropskému projektu TechEthos, který podpořil rozvoj vzdělávání a inovací v regionu.

„Je potřeba nástroje na bázi umělé inteligence srozumitelnou formou představit veřejnosti. iQLANDIA se to v miniexpozici AI povedlo na výbornou. To, co tu vidíme a s čím mohou návštěvníci pracovat a

komunikovat, jsou virtuální avataři. Dalším krokem je spojit AI s fyzickým robotickým systémem, což by mohla být příští součást této expozice. Nejde jen o humanoidní roboty, o kterých je hodně slyšet, mohou to být třeba drony a další robotické systémy, kde se AI bude uplatňovat. Tato oblast se mění velmi rychle a rádi budeme s kolegyněmi a kolegy z fakulty mechatroniky u toho, až bude potřeba expozici po čase rozšířit nebo modernizovat,” říká Jan Koprnický, proděkan FM TUL, který se konkrétním aplikacím AI také odborně věnuje a který spolu s ředitelem iQLANDIE Václavem Dostálem a manažerem pro vědu a vzdělávání Petrem Desenským miniexpozici minulý týden otvírali.

iQLANDIA v Liberci právě tento měsíc slaví 10 let od svého otevření, loni ji navštívilo 485 000 návštěvníků. Od samých jejích počátků je její součástí také expozice TULaborka a na přípravě dalších expozic se vědci a pedagogové z naší univerzity podíleli. Kromě nejnovější miniexpozice AI to je i sekce MatematikUm.

„Hledat si klíčové partnery v oblasti vědy a výzkumu a navazovat spolupráci s odborníky při přípravě expozic, je pro nás zásadní a TULka je rozhodně jednou z takových institucí,” řekl při otevření expozice AI Petr Desenský.

<https://www.tul.cz/2024/03/18/expozice-ktera-s-vami-klidne-pohovori-iqlandia-spolu-s-tul-pripravily-novou-expozici-o-umele-inteligenci>